

SLOVENSKI NAROD.

Lahja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter večja po pošti prejemajo na avstro-ograke dežele za vse leta 25 K., za pol leta 18 K., za četrto leta 8 K. 50 h., za en mesec 2 K. 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leta 34 K., za pol leta 12 K., za četrto leta 8 K., za en mesec 2 K. Kdor hodi sam posoj, plača za vse leta 22 K., za pol leta 11 K., za četrto leta 5 K. 50 h., za en mesec 1 K. 50 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znača poština. — Na naročbe brez izredne vpošljivatve naročnine se ne emira. — Za oznanila se plačuje od poterstega petit-vrste po 12 h., če se oznanila tiskata enkrat, po 10 h., če se dvakrat in po 8 h., če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvoli frankovati. — Nakupi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljenštvo je v Knafeljevih mlečih št. 5, in sicer uredništvo v I. nadzr., upravljenštvo pa v pridižju. — Upravljenštvo naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklame, oznanila, t. j. administrativne stvari.

Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Posemexne številke po 10 h.

Uredništva telefon št. 34.

Upravljenštva telefon št. 35.

Slovenskim staršem.

Novo šolsko leto trka na duri. Še nekaj dni in pričeli se bodo oni trudoplni dnevi za našo mladino, ki jo dovedejo do duševnega osamosvojenja, do širšega duševnega obzorja in do večje duševne prožnosti.

Le premnogim staršem roji sedaj po mislih skrb, kam zapisi svojo deco, v kako šolo. Starši na deželi nimajo toliko skrbi, ker so jim na razpolago edino le one šole, ki jih premorejo naše vasi — od eno do štirirazrednic. A drugače je seveda v Ljubljani, ki je nekako mesto narodne zaspanosti, kar se tiče v pisovanja v posamezne ljudske šole.

Ljubljana se lahko ponaša z lepim številom ljudskih šol, ki odgovarjajo popolnomu tako higieničnim kakor tudi pedagoškim ozirom. A žal, da ljudje — to je starši sami teptajo prav trinoško premnogo pedagoških ozirov, in sicer zametavajo tu glavno pedagoško zahtevo, namreč, da se otrok more **prav duševno razvijati** le v oni šoli, kjer se mu podajajo temeljni nauki v njegovem **materinem jeziku**.

Žal, da se pa dobe ravno v Ljubljani še tako zaslepjene ljudje, ki nočejo umevati tega, lahko rečemo glavnega pogoja vsake prave načrte. Da pa ne bo naša trditev brez prave podlage, navajamo le sledče številke:

Ljubljana ima poleg slovenskih mestnih šol tudi še „eno nemško petrazredno deško ljudsko šolo“ in „eno nemško mestno osemrazredno deklisko šolo“. — Zasebni nemški šulfereinski šoli ne vpoštavamo, akoravno bi bila štatiška še bolj zanimiva.

Prva šola, to je deška nemška šola je imela koncem šolskega leta 1905/6 227 dečkov in sicer 130 Nemcev, 14 drugorodcev in 83 Slovencev.

Druga šola pa, to je dekliski nemška šola je imela koncem šolskega leta 1905/6 461 učenk, in sicer 292 Nemk, 14 drugorodkinj in 155 Slovenk.

Srce nas jebolelo pri pregledovanju teh števil. Tedaj ravno **238 otrok** je v Ljubljani, lahko rečemo, tako nesrečnih, da ne smejo čuti v šoli, tež blažilnici človeških src temeljnega pouka, temeljnih naukov v onem jeziku, ki mu ga govori doma mati, oče, v katerem kramlja doma s svojimi sestricami, s svojimi bratci. — Kako srce, kako ljubezen morajo imeti starši teh otrok, ki jih tako mučijo že v njih nežni mladosti, da jim ne dajo prilike, da bi prejeli temeljne nauke vse svoje nadaljne izobrazbe v svojem materinem jeziku.

Spominjam se, kako je zavralo po Ljubljani takrat, ko je prineslo časopisje v svojih predalih natančni popis znane **wreszem-ske** šolske grozovitosti, to je one šolske nasilnosti, ko se je šolskim otrokom preposedalo govoriti v njih materinem jeziku, v poljšini.

In v Ljubljani? Ali nimamo tu sličnih slučajev? **238** otrokom je zabranjeno govoriti v šoli v njih materinem jeziku, **238** otrok ne sme čuti blagovoljne materinščine. — A sedaj se nič ne zgražamo, tu trpimo takosramoto na **lastnih otrokih** in to vsled lastne malomarnosti, vsled lastne narodne mlačnosti.

Neverjetno, a resnično!

Na Moravskem se je pred nedavnim sklenil zakon, takozvani Perreckov zakon, vsled katerega se ne sme sprejeti v češko šolo nemškega, a v nemško šolo pa nobenega češkega otroka. Posledice se že kažejo, kajti v mnogih krajih bodo morali zapreti v doglednem času precej nemških, umetno vzdržanih šol, ker jim bo

zmanjšalo potrebno število šolskih otrok.

In Ljubljana? Ponošna Ljubljana — središče Slovenije? Hoče li to središče — kamor so obrnjene oči vsega slovenskega naroda — še da alje trpeti, da požirajo nemške — ravnatak umetno vzdružne šole — vsako leto 238 otrok. Vzdramite se Ljubljanci in recite; **Slovenski otrok v slovensko šolo!**

Končno apelujemo na vse zavedne matere in očete, da prično takoj s potrebno agitacijo, da ne bode prihodnje letno poročilo mestnih nemških šol izkazalo nobenega slovenskega otroka kakor nemške šole obiskajočega. — In v to pomozi Bog!

manjša organizacija naprednih elementov, da bi se klerikalcem za vedno izvila iz rok zmaga v tem okraju.

Obljubuje se nam nova, na naprednih načelih sloneča stranka na Štajerskem. Kdor pozna razmre pri nas in kdo želi, da bi se narodno življenje pri nas oživilo in zavel med nami krepak nacionalni duh, ki ga v zadnjih letih v svojo veliko škodo žal pogrešamo, ta mora misel, naj se ustanovi na slovenskem Štajerskem nova narodna stranka, temelječa na svobodomiselnih idejah, pozdraviti z najokritosrnejšim veseljem.

Do sedaj so bili pri nas absolutni gospodarji v vsem javnem življenju naduti, z rimskim celotizmom do mozga prepojeni duhovniki; tem ljudem so se naši posvetnjaki, čeprav so morda v srcu naklonjeni svobodomiselnim idejam, v svoji slepoti brez ugovora in brezpojno klanjali, meniče, da je taka „sloga“ edino spasenosna za Štajerske Slovence. In posledica tega je, da naša politika služi pač rimsko-klerikalnim interesom, ni malo pa ne narodu in narodnemu napredku.

Le poglejmo okrog! Kje je opaziti na narodnem poprišču kakšen napredek v zadnjih letih, kje imamo zaznamovati kako še tako neznatno narodno pridobitev? Nikjer! Povsodi stagnacija in nazadovanje!

Po zaslugu proslavljeni narodne sloge, o kateri se je pred nedavnim časom izrazil neki naš voditelj, da je proklet tisti, ki bi jo rušil, smo srečno prijadrali že tako daleč, da se nam dan za dnevom manjšajo naše bojne vrste in da nam ljudje, ki bi lahko bili najkrepkejša opora naše stranke, kar trumoma uhajajo v nasprotniški tabor!

Še pred desetimi leti smo imeli samo pomilovalen posmeh za krčevite napore naših narodnih nasprotnikov, da bi spravili našega slovenskega kmeta na svojo stran in ga vpregli v voz svojih političnih aspiracij. A danes? Kakor gobe po dežju se množe

med našim kmetom pristaši nemškotarskega „Štajerca“ in česar bi pred desetletji nobeden Slovenec ne verje, to se je zgodilo: med slovenskim kmetom se je pod tujim vplivom, katerega mi sami nismo umeli ali bolje rečeno nismo hoteli zajeziti, pristna nemškotarska stranka, ki nastopa v bratski slogi roko v roki z našimi narodnimi nasprotniki in ki si je po naši lastni krvidi pridobila v zadnjih par letih toliko moči in sile, da je postala že uvaževanja vreden faktor v našem političnem življenju, sila, s katero bo treba, ako se začasa ne zlomi, resno računati v naši politični borbi.

Kaj pa je pravi vzrok, da zapušča slovenski kmet narodni prapor in uhaja v nasprotniški tabor?

Nezadovoljnost z našo oficialno politiko, sovraštvo do onih, ki določajo smer in tok naše politike! To je dejstvo, ki se ne da več utajiti in ki je nobeno prikrivanje več ne spravi s sveta!

Nov zarod je tu, ki je hodil v šole in se v njih kolikor toliko izobrazil; v svet gleda z drugimi bistrejšimi očmi, kakor predniki pred 20. in 30. leti, in opazi marsikaj, kar je ostalo prikrito očetom.

Ljudje uvidevajo, da so bili do slej gotovim krogom, ki vodijo našo politiko, samo molzna krava, zavadejo se, da hoče duhovščina v javnosti komandirati v prvi vrsti zbog tega, da obdrži ljudstvo v svoji oblasti, ga svobodno izzema in si polni z njegovimi krvavimi žulji nenasitne svoje žepe. Naravna posledica tega je, da se mnogi prosvetlenejši v narodni masi skušajo osvoboditi takega gospodstva in se otresti takih vplivov.

Ker ne najdejo opore in zaslonbe v narodnih vrstah, kjer jih proglašajo takoj za izdajice, ako so nezadovoljni z vodstvom in ne soglašajo s politiko, ki so jo inavgurirali duhovniki v zvezi z nekaterimi posvetnjaki, ki jim sledi skozi drn in strn, zato se zatekajo tja, kamor jih va-

Po volitvi.

(Dopis s Štajerskega.)

Dopolnilne volitve za državni in deželni zbor so končane in razburkani valovi političnih strasti so se polegli.

Klerikalni naš Izrael triumfuje sedaj, veselč se svoje zmage; toda to veselje mu greni gotova zavest, da je ta zmaga morda zadnja, ki so si jo izvojevali tu pri nas v brežškem okraju, saj vedo dobro, da bi že to pot propadli s svojim kandidatom, ako bi se posluževali poštenih sredstev in ako bi ne bili hramov božjih rabil za najostudnejšo politično agitacijo.

Iz volilne borbe je izšel kot zmagovalc dr. Jankovič.

Nihče ni dvomil o tem, da bo še to pot zmaga na njegovi strani, takisto pa se tudi ni nihče nadejal, da bo neodvisni napredni kandidat že takoj v prvem duelu dobil toliko glasov, kakor se jih je oddalo za Benjaminina Kuneja.

To je znamenje, da je naše ljudstvo že bolj probujeno, nego si sami mislimo, in da bi zadostovala že naj-

*) Zakasnelo radi preobilice drugega gradiva.

„Kaj mislim, ti je znano, zato se ne čudi!“

„Kaj misliš?“

Sknila je med zobmi to vprašanje, stopila k meni ter z vso močjo zgrabilo mojo roko. Svoje oči pa je uprla v mene, tako ostre in temne, kot bi bodla vame dva meča. Kar strepelat sem ob tej strašni jezi in roka me je pekla, kot da je v razpaljenih kleščah.

„Govori!“

Bilo me je strah, ko sem pomislil, kaj utegne napraviti, kadar izve vso obdolžitev.

„Vse hočem vedeti, ti otrok!“

Tedaj je planila v mojem srcu dolgo pritajena jeza in užaljeni ponos. Začel sem strupeno:

„Torej smoči in predsmoči si se zabavala krasno in nisi mogla priti k meni, kakor si mi obljudila...“

„Da, res nisem utegnila. Oprosti, glej moralasem...“ In tako mi je razložila, kje je hodila oni večer, in vse tako resnično, da si nisem upal dvomiti o njej.

Nadaljeval sem vkljub vsemu:

„Srečali so te z onim Madžarjem, trgovcem Falussyjem, peljal te je zlatarju. Kje so ti zlati uhani?“

„Bog,“ je kriknila Rosana. „Ti mi govorиш to, ti veruješ tem nizkim, podlim lažem. Fej!“

„Rosana, prosim te, jaz ne verujem. Ali reci mi ti sama, da ni res!“

„Bog mi je priča, da je vse laž. Bila sem pri svoji materi, in kje so mi uhani, vidiš, pri Bogu se ti zaklinjam, da še svoj živ dan nisem nosila uhano. Evo, glej sam, ni še prebodenmo moje ušes...“

„Ali z Madžarem si bila v hotelu vso noč. Zjutraj so te videli...“

„Kolnem se ti, da ni res. Pomnil boš, kdaj si mi to očital!“

Stala sva na pomolu, in trenotek na to je zaviralo Rosani krilo, in predno sem mogel pomisliti, kaj se je dogodilo, je plavala v morju. Valovi so pluskali čez njo, bele pene so se nabirale ob njenih laseh. Nekdo je zakličal za meno, a že v naslednjem trenotku sem bil pri njej v morju. Zgrabil sem jo za vrat in plaval ž njo k obali. Rosana se me je ovila z obema rokama, in tedaj se je tema storila pred meno in zaslišal sem glasen šum, kot bi pelo stromb.

(Konec prih.)

LISTEK.

Temna ljubezen.

I.

Temno je bilo morje ob razjednih čreh in izpranih sklalah, se zaganjalo mrmraje ob obalo in z besnim neutešnim srdom padalo v svoj zeleni, hladni grob. Dan je bil mračen in žalosten; že od jutra je zagnjala solnce široka in težka plast sivih oblakov. Delavci v plavih bluzah in črnih zamazanih hlačah so postajali na pomolu in gledali na morje, daleč tja ven, kjer je bilo opaziti lahne valčke višnjevega dima na obzoru.

Stal sem in strmel brezizrazno predse. Bil sem čudno razpoložen in reševati sem hotel večno uganko o svojem pravotcu, večnem in lepem, tulečem in nemem morju. „Sivi car, belolasi vladar,“ sem ponavljal brezmiseln in se zatapljal v tihe misli, ki so že objemale s sladkim čarom in neznanim razkošjem mojo dušo. Stal sem in strmel ter že zdavnaj pozabil, da pričakujem svoje ljubice.

A tako je bilo. Rosana je imela priti vsak čas. Poleg mene je potegnil ribič grdo golazen iz morja; žival je tipala z dolgimi tipkami na vse strani po kamnitem tlaku in služasta tekočina se je vlekla za njo. „Pred toliko in toliko milijoni let je bil človek v tem štadiju svojega razvita.“ Postavil sem se zopet pred seboj krasno in polno, tako čarovito in tajno. Kot dva ponosna prestola so ji kipela nedrija, in belo čelo, prepreženo z gostim, temnim valom črnih las je sijalo kot marmor. Zdaj se mi je zdela mrzla in trda, a kadar sem se je dotaknil, je zavrelo v meni. In ves sem se potopil v njen žarki, sladki ogenj, in njen opogni duh me je oviral, in zapustil me je spomin.

„Rosana, posloviti sem se hotel od tebe, predno se ločiva. Zato sem te poklical.“ Pogledala me je brezmejno začedeno in oči so ji zastrmele kot dve ognjeni vprašanji.

Nadaljeval sem vkljub vsemu: „Srečali so te z onim Madžarjem, trgovcem Falussyjem, peljal te je zlatarju. Kje so ti zlati uhani?“

ju s nemškimi glasovi — v nemškatarski ostrog. Tu jim obljublja zlate gradove, a zlati blesk oslepi kmeta, če je tudi kolikotliko izobražen. A še nekaj je, kar vleče kmeta drugam, da se izrazimo svobodno po Prešernu.

Neovrgljiva resnica je, da najde naš kmet često več naklonjenosti, več prijateljstva in prijaznosti, s čemer pa nečemo trditi, da bi bilo vse to čisto zlato, pri narodnih nasprotnikih, kakor pri rodnih svojih bratih. Posamni naši denarni zavodi in odvetniki so v tem oziru mnogo zagrešili in to se maščuje sedaj, ko vsled tega trpi dobra narodna stvar.

Pri nas v brežiškem okraju imamo precej imovito in dobro narodno ljudstvo, ki je vsikdar stalo neomajano v narodnih bojnih vrstah. Toda tudi pri nas je že našel ugodnih po officialni naši slovenski politiki in po naši častiti duhovščini v to prepariranih tal strup, ki ga širi med slovenskimi kmeti nemškatarski „Štajere“.

Prosvitlenejši med našimi kmeti so se že naveličali duhovniškega gospodstva in ukazovanja, za to je najjasnejši dokaz zadnja deželnozborska volitev.

Ali se naj ti elementi za ceno še nadaljne absolutne narodne sluge tirajo v nemškatarski tabor?! To bi bil usodepolen političen in naroden greh!

Ako torej trezno preudarimo vse ono, kar smo gori povedali in česar nas uči zadnja deželnozborska volitev, moramo priti do zaključka, da je že skrajni čas, da se osnuje pri nas, na Štajerskem nova na svobodomiselnih načelih sloneča stranka, ki ne bo samo zavora klerikalizmu, ampak v prvi vrsti in pred vsem kreplak jez proti prodirajočim aspiracijam „Štajerčeve“ stranke.

Takšna, konsekventno do zadnjega izvedena organizacija, ki bi temeljila v okrajnih odborih in krajevnih pod-odborih, bi tudi pri nas značila toliko, kakor da je to pot prvič in zadnjič znagal dr. Jankovič!

Parlamentarni položaj.

Dunaj, 11. septembra. Včeraj se je vršilo prvo parlamentarno posvetovanje, ki ga je sklical načelnik poljskega kluba posl. Abrahamowicz. Posvetovanja se je udeležil tudi minister grof Dzieduszycki. Sklepanje v poljskem klubu je bilo sicer zaupno, vendar se je zvedelo, da je klub v principu za pluralni volilni sistem ter se bo tudi pridružil zahtevi nemških strank glede razdelitve volilnih okrajev po devetjinski večini. Danes popoldne je imel ministarski predsednik baron Beck daljše posvetovanje z načelnikom Abrahamowicem.

Prva seja državnega zabora bo 18. t. m. ob 11. dopoldne s sledenjem dnevnim redom: 1. Poročilo sanitetega odseka o zakonskem načrtu glede ureditve lekarništva.

Osvetnik.

Zgodovinska povest.

(Dalej.)

XIII.

Ko je Krištof Zlatopoljec posvetil svoje življenje maščevanju, se je zavedal, da bo moral neizmerno mnogo prestati in žrtvovati, predno uresniči svoj namen. Pripravljen je bil na vse mogoče slučaje in računal je z vsemi mogočimi okoliščinami, a vzliz temu si je dostikrat rekel, da ga čakajo še velike doslej nepoznane ovire in da mora biti pripravljen na vsakovrstna presenečenja, tudi na takia, ki bi znala vse njegove namene hipoma uničiti.

Krištof Zlatopoljec je misil o tem tudi v trenotku, ko je gologlav in bos korakal proti grajski kapelici. To spoznanje ga je napotilo, da se je sploh vdal prigovarjanju Nikolaja Kolovškega in posnemal njegov zgled. Bilo je dobro in koristno, da je tako storil, zakaj za vratmi grajske kapelice je prežal župnik Lavrencij in se pripravljal, da pri zahvalni molitvi napade Krištofa in da naščuje proti njemu vojaštvo. Nameraval je od velikašev in plemičev zahtevati poseben dokaz verne vdvanosti cerkvi in duhovščini, posebno poniranje pred vsem posredno povzročanje svojo

z. Poročilo proračunskega odseka o predlogu glede zakonite ureditve stališča in plače pisarniškemu pomognemu osojbu. 3. Poročilo obrtnega odseka o vladni predlogi profipijanje.

Volilna reforma.

Dunaj 11. septembra. Ker poslanci iz Češke in Moravske še niso predložili vseh načrtov o razdelitvi volilnih okrajev v teh deželah, se bo moral v jutrišnji seji volilnega odseka ta točka odstaviti z dnevnega reda ter se bo začelo takoj razpravljati o § 7. Pri tej priliki bo stavljene več spreminevalnih predlogov v prilog pluralnemu sistemu. Govori se, da se izrečajo za pluralni sistem zastopniki poljskega kluba, obeh skupin veleposestva, centrum in zastopniki nekaterih drugih manjših skupin, dočim se večina v odseku odločno zoperstavi vsemu, kar bi omogočilo princip enake volilne pravice. Krščansko-socijalni poslanci bodo predlagali, naj se določi daljša doba kakor eno leto za pridobitev volilne pravice v kakem kraju. — Odsek za volilno reformo bo imel vsak teden pet sej.

Gališki deželni zbor.

Lvov, 11. septembra. „Poljska korespondenca“ naznana, da se gališki deželni zbor sklice v drugi polovici meseca novembra k štiritegenskemu zasedanju in da imajo v deželnem odboru že izdelano volilno reformo s peto kurijo, v kateri bo 20 novih mandatov. Tudi število mestnih mandatov se pomnoži. Iz dobro poučenih krogov pa odločno zanikanjo vse take vesti.

Zakaj ne gre cesar v

Dalmacijo?

Budapešta, 11. septembra. „Pesti Naplo“ poroča glede odgovadanega cesarjevega potovanja v Dalmacijo: „Cesarjev sklep, da se ne udeleži manevrov, je bil sprejet po petkovi avdijenci ogrskega ministarskega predsednika. Dr. Wekerle je namreč v avdijenci poudarjal, da morajo cesarja v Dalmacijo spremljati zastopniki ogrskega ministarstva, ker se Dalmacija od nekdaj reklamuje za Ogrsko. Teh pogojev pa cesar ni hotel sprejeti ter se je rajši odpovedal potovanju. Pri tem so odločevali tudi ovire, ki bi nastale, ako bi vladar obiskal Hercegovino. — Uradno se poroča, da so te vesti prazne kombinacije, ker v avdijenci ni dr. Wekerle niti z besedico omenil cesarjevega potovanja k manevrom.

Izseljevanje iz Ogrske.

Budimpešta, 11. septembra. Dočim se je v sedemdesetih letih izselilo iz Ogrske le po 1000 oseb na leto v Ameriko, jih je šlo v osemdesetih letih že 25.000, v devetdesetih 40.000, zadnja leta pa po 150.000. Letos je izseljevanje tako naraslo, da odide najbrže do 200.000 oseb v Ame-

veljavo in svoj vpliv, obenem pa izzove ponosnega Zlatopoljca na odpor. Računal je, da je Zlatopoljec sovražen cerkvi, ker je dovolil patrijarhov zastopnik, prelat Orsano, da je Nikolaj Kolovški porušil zlatopoljski grad in računal je, da se bo Krištof zanašal na svoje uspehe v bitki tega dneva in se ne bo hotel ponižati pred onim, ki je bil najbolj šebral proti njemu in ga najhuje sumničil kot krivočer in izdajalca.

Župnik Lavrencij je togoše škrpal z zobni, ko je videl, da sta Nikolaj Kolovški in Krištof Zlatopoljec iz lastnega nagiba storila to, kar jim je nameraval ukazati kot namestnik bolnega prelata Orsana. Jezilo ga je, ker v tem dokazu vernosti in vdatnosti ni bilo nič poniževalnega, saj se Nikolaj in Krištof nista pokorila kakemu ukazu, nego se prostovoljno odločila za ta korak.

Župnik Lavrencij ni imel najmanjšega povoda, da bi bil mogel reči kako zlo besedo o Krištofu. Po zahvalni molitvi je imel izpred altarja govor, v katerem je hvalil hrabrost in junačtvost vseh plemičev in vsega vojaštva, ne da bi razen poveljnika koga posebej omenil. S tem pa je župnik le napeljal vodo na Zlatopoljčev mlin. Vojaštvo je na svoje oči

videlo izredno hrabrost Zlatopoljčevu in vedelo je natančno, da je bil sovražnik poražen samo vsled tega, ker je bil Zlatopoljec v zadnjem hipu priskočil na pomoč. Vojaštvo je to zdaj toliko višje cenilo, ker je bilo prej Zlatopoljcu zabranilo udeležbo pri boju in ga prisililo, da je ostal med bojem ujetnik župnika Lavrencija. Hvaležno mu je bilo, da je utekel iz tega ujetništva v tistem trenotku, ko je bila nevarnost največja in da je prihitel na pomoč tistim, ki so mu malo ur prej stregli po življenju. Vojaštvo ni bilo prav, da župnik Lavrencij v svojem govoru ni omenil Zlatopoljca, zlasti ker je ta prišedši bosonog in gologlav v grajsko kapelo pokazal, da ni uitil s hudobnim duhom v zvezi, niti privrženec kriboverskih spokornikov.

Sprejem, ki so ga plemiči in vojaki priredili Krištofu Zlatopoljcu, ko je zapustil grajsko kapelo, je bil tako presrečen, da Krištof zdaj ni več dvomil, da so premagani vsi sumi, ki so vladali proti njemu in da ima zdaj med armado Nikolaja Kolovškega tako zaslonbo, da se bo lahko z velikimi koraki približal svojemu smotru.

Zvezdor so se zbrali vsi plemiči v veliki grajski dvorani na proslavo izvojevanje zmage. Te pojedine sta se

dovzeli. Navzeci ponujali uradnai so sicer streljali za napadalcem, ki pa je vendar pobegnil.

Odesa, 11. septembra. V Baku je nekdo obstreli angleškega podkonzula Urquharta ter ga močno ranil.

Spopadi z vojaštvom.

Varšava, 11. septembra. V Zyradovu je nekdo vrgel bombo, ki se je razpočila ter ranila tri policijske uradnike. Vojaštvo je streljalo ter ubilo in ranilo nad 40 oseb.

Riga, 11. septembra. Pri mestnem gledališču so se zbrali zvečer sumljive čete. Vojaštvo jih je pozvalo, naj se razidejo, a za odgovor so streljali na vojake. Vojaki so nato tudi streljali ter pet oseb nevarno ranili. — Vojno sodišče že deluje ter je obsodilo že več revolucionarjev na smrt.

Ustavne reforme v Perziji.

Carigrad, 11. septembra. Šah je podpisal ustane reforme ter pognal z dvora bivšega velikega vezirja, ki je spletkaril proti ustavi.

Revolucija na Kubi.

London, 11. septembra. Kubanski predsednik Palma je izdal naredbo, s katero se razveljavlja zvečasno ustava za pokrajine, v katerih divja najbolj revolucija. Obenem se proglaša neke vrste vojno stanje. Tudi je vladu ukazala zapret skoraj vse odličnejše člane liberalne stranke.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 12. septembra.

„Občinska uprava“ — predana klerikalcem.

Župan Hribar se je svoj čas lotil jako težkega in nevhaležnega dela. Poskusil je ustaviti župansko zvezo, nepolitično organizacijo, ki bi mogla biti največjega pomena, če bi ostala izven strank in se bavila samo z zadavami naravnega svojega delokroga. Shod županov, ki ga je takrat sklical župan Hribar, je bil res imeniten, a več se ni doseglo. Klerikalci so zagnali velik krik proti županski zvezi, češ, da bo služila samo napredni stranki in obljudili že takrat, da ustavove svoje posebno organizacijo županov. Res se Hribarjev načrt ni dal izpeljati. Zdaj čez leta so klerikalci pograbili Hribarjevo misel in ustavili svojo klerikalno župansko zvezo. Sicer pravijo, da je ta njihova zveza nepolitična, a to more verjeti le kak političen otročaj. Ta županska zveza je tako malo nad strankami, kakor Ljudska posojilnica, krščansko socijalna zveza ali kaka druga klerikalna organizacija. Tudi ta županska zveza služi edinole klerikalnim strankarskim namenom in zato se tej zvezi ne more pridružiti noben resnično napreden slovenski župan. Ta zveza je nameravala ustavoviti svoj list. Kakor znano, izhaja v tiskarni Dr. Hribarja že nekaj časa

v klerikalni jarem.

— **Koreška justica.** Dne 10. t. m. vršila se je pri c. kr. deželnem sodišču v Celovcu vzklica razprava v znani kazenski pravdi nemškega odvetnika dr. Golla zoper dr. Brejca, ki mu je očital, da nalašč zatajuje pred sodiščem svoje znanje slovenske, hoteč tako dr. Brejcu zabraniti slovensko razpravljanje. Zaradi tega groznega „žaljenja“ bil je dr. Brejca na prvi inštanci obsojen v denarno globo 40 K ter se je njegovemu zagoniku dr. Trillerju že na zadnji razpravi pred prvim sodnikom preveden v vsaka slovenska beseda, to pa z motivacijo, da otočeni dr. Brejca zna tudi nemško! Vse pritožbe zoper ta nemško - nacionalni terorizem koreške justice ostale so bob ob steno. V pondeljek na vzklicni inštanči se je zagovornik dr. Triller seveda takoj po otvoritvi razprave zglasil zoper v slovenskem jeziku za besedo, že odkloniti dva sodnika. Predsednik pa je dr. Trillerju zoper z isto motivacijo, kakor

— **Daleje v prilogi.**

sko strast do viška, da bi potem more dosegči svoj namen.

Marija Saloma ga je s slastjo poslušala.

„Moj lepi vitez,“ mu je rekla z najljubeznejšim usmehom, „pripravili ste me tako daleč, da zdaj verjam v resničnost vaše ljubezni do mene.“

Krištof je vedel, da pomeni to ravno toliko, kakor če bi bila Marija Saloma rekla: „Jaz vas ljubim.“

„Da lepi vitez,“ je nadaljevala Marija Saloma. „Danes ste mi dokazali svojo ljubezen tako, da o njej ne morem in ne smem več dvomiti. Ali žensko srce je že tako, da hoče vedno novih jamstev in dokazov, če najveruje. Tudi jaz želim takega novega jamstva. Malenkostno je, a vendar si ga želim iz vse duše.“

„Gоворите, племенита гospodična,“ je silil Krištof, „пovejte, kaj je vaša želja. Sicer sem se šele vrnil iz težkega boja, a če ukažete, vzamem zoper orloje v roke in grem v nov boj.“

„Ne, take žrtve nikakor ne zahtevam.“

„Kaj bi vam torej moglo biti nov dokaz moje ljubezni,“ je vprašal Krištof. „Če se da ta dokaz dobiti za zlato ali z dejanji — za vas, o Marija Saloma, storim vse.“

(Dalej prih.)

prvi sodnik, prepovedal rabe slovenčinete tudi zahtevo zagovornikovo, naj o tej zapovedi sklepa senat, kratko in malo odklonil(!) češ, da na slovensko govorico sploh ne reaguje(!!) in da zagovornik mora nemško govoriti. Kakor ob sebi umevno, se pa dr. Triler temu ukazu ni vdal, temveč je z glasnim protestom zapustil razpravo. — Dr. Brejc se je potem smel osebno slovensko zagovarjati ter mu je predsednik v svoji umevni konfuznosti ali pozabil prepovedati vsaj slovenski pledojé tako, da je sedaj na celovškem kazenskem sodišču uveljavljena in pribita ta-le ženjalna praksa: slovenski odvetnik sme razpravljati v lastni zadevi poljubno v slovenčini, kot zagovornik slovenske stranke, ki razume slučajno tudi nemško, pa ne! — Če to ni resne justice nevredna komedija, potem res ne vemo, kaj naj je. In na vse pritožbe zoper tako postopanje justično ministrstvo niti odgovora ne da. Hic Rhodus . . . ti mogočna „Slovenska zvezca“. — In merito pravde same, ki ni nič manj značilen za dvojno mero koroške justice, izpregovorimo v eni prihodnjih števil; ob sebi umevno je seveda, da je vzklicno sodišče seveda potrdilo obsodbo dr. Brejca.

— **Za pokoj je zrel** kočevski okr. glavar dr. G stettenhofer. O njem smo dobili iz Kočevja daljšo pritožbo, po kateri povzemamo: Kadarkoli iščeš Gstettenhoferja v uradu ga ne najdeš, njegova pisalna miza je do enajstih skoraj vedno osamljena. Najlože ga dobiš v tem času na glavnem trgu, kjer se sprehajo vselej, če tudi ni tam nobenega drugega človeka. V urad dospe navadno šele ob enajstih in ako tudi nanj čaka polno strank. Zakaj se trpi tak uradnik, ki vleče samo tisočake, pri tem pa zadržuje, da mlajše uradništvo ne more naprej? Dr. Gstettenhofer je za delo vnet, kadar je treba opraviti kako komisijo. Zakaj, tega ne vemo in tudi ne maramo preiskovati. Da je mož strokovnjak v vseh zadevah, to se razume samo ob sebi, zato je tudi po njejovem mnenju vse prav, kar on stori. Drugi so seveda drugačnih misli in ti pravijo enodušno, da je že skrajni čas, da gre v pokoj glavar Gstettenhofer.

— **Manj vreden narod od Nemcev** smo Slovani. To je tista pesem, ki jo beremo vsak dan v nemških listih, iz katerih odseva vse nemška prevzetnost in ošabnost ter nadutost in barbarizem. Naravnost lopovski felton je izšel v tem oziru v zadnji številki celjske „Deutsche Wacht“. Slovenom se očita tu, da je njihova narava ona roparske živali, da so zahrbtni in lažnjivi, po pasje se plazijo okrog ljudi, mar jim je sama prevara in golufija. O prednjih slovenskih se piše, da so ropali in plenili, vlačili se kot divje tolpe in divje živali, ki so napadale Nemce. In taka pasma naj bi bila Nemcem enakovredna? vprašuje nemška prevzetnost. O prevarah in golufijah, klečplastvu, zahrbtnem napadanju in lažeh gotovo najlože govore Nemci, ker so ravno med njimi vse te lastnosti najbujnejše razvite in dannadan beremo ravno pri Nemcih o največjih poneverjenjih, najgroznejših roparskih umorih itd. Sicer naj si pa „Vahtaria“ zapomni, da jo bodemo za jene napade na Slovane korenito še izplačali.

— **Izzivanje Slovencev na bohinjski železnici.** Zdi se, kot bi bila bohinjska železnica samo zato zgrajena, da njeni uradniki žalijo Slovence. Te dni je oddal v Gorici nekdo blago, namenjeno v Kranj in naslovil ta kraj v slovenskem jeziku. V prisotnosti stranke pa je uradnik prečrtal slovensko ime in napisal besedo „Krainburg“. Ko je stranka vprašala uradnika, zakaj to dela, zavrnil jo je osorno, da na železnicu ne poznajo slovenskega imena Kranj ampak le Krainburg in pripomnil, da je zahteva po slovenskem uradovanju na državnih železnicah neumestna, ko se je izrazil: „Se tega se manjka, da bi se morali mi uradniki učiti slovenskega jezika. Nam zadostuje, da znamo nemški!“ Takih nesramnih iz-

zivanj je že zadnji čas, da jih je konec.

— **Slovensko ženstvo v Trstu.** Rodoljuben obrtnik nam piše iz Trsta: Ako bi bilo vse slovensko ženstvo v Trstu na rodno-zavedno, bi se nam ne bilo ničesar batiti. Slovensko ženstvo, ki bi bilo narodnega mišljenja, bi lahko preobrnilo ves Trst že s tem, da bi otroke vzgojevalo v strogo narodnem duhu in da bi kupovalo samo pri slovenskih obrtnikih in trgovcih. Toda, žal, da je to ženstvo le malo zavedno. Ženska, ki je komaj par tednov v Trstu, že zatajuje svoj materin jezik in komaj čaka, da se izneveri svoji narodnosti. Časih smo upali, da bo slovenska duhovščina, ki je vzela to ženstvo nekako pod svoje okrilje in v svoje varstvo, v tem oziru dosegla kako premembo. Reklo se nam je neštetokrat, da bodo duhovniki pri ženstvu ohranili in razvili domovinski čut in narodno zavednost in tako zagotovili slovenstvu lepo prihodnost. To upanje je bilo vzrok, da smo duhovnikom šli še na roke in utrjevali njih vpliv na ženstvo. A kaj vidimo. Duhovščina je pač dobila veliki vpliv na slov. ženstvo, vzgojuje nam pa samo tercijalke. V narodnem oziru smo tam, kjer smo bili pred 20 leti z ženstvom, zato pa je to ženstvo versko fanatizirano, da je že od sile; duhovnikom to nese in škof Nagl se zadovoljno smeje. V tem je iskati tudi vzroka, da je med preprostimi Slovenci tako malo srečnih zakonov. Tercijalka pač nima ne smisla za gospodinjstvo ne srca za moža in za otroke, nego se zanima samo za duhovnike in k včemu še za cerkev. Najnesrečnejši zakoni v Trstu so zakoni s tercijalkami in silna škoda v narodnem oziru. Skrajni čas bi bil, da se začne tudi v Trstu delati na to, da postane naše ženstvo narodno zavedno in izobraženo. S takim ženstvom bi lahko leiali čudež, sedaj pa ne moremo nikamor naprej.

— **Za sekundarija** na tukajšnji deželnini bolnični je imenovan gosp. dr. Branko Žižek.

— **Odlikovanje.** Okrajni tajnik v Mariboru Josip Krapec je dobil povodom zaprošene upokojitve zlati zaslужni križec.

— **Iz politične službe.** Deželno-vladni koncipist Karel pl. Schlosser je premeščen iz Krškega k okrajnemu glavarstvu v Kranj.

— **Odbor „Društva slovenskih književnikov in časnikarjev“** ima v petek 14. t. m. ob šestih zvečer v uredništvu „Slovenskega Naroda“ sejo, h kateri se vljudno vabi vsi gospodje odborniki.

— **Akademija.** Redna odborova seja bo jutri, četrtek, ob 8. uri zvečer v „Narodni kavarni“.

— **Ustanove** v svrhu, da se izobri za docenturo na bodočem ljubljanskem vseučilišču, je podelil deželni odbor kranjski koroškemu rojaku g. dr. Janku Arnejcu, gimn. suplantu v Mariboru.

— **Obrahnava proti izanskemu župniku dr. Ivanu Mavringu** zaradi krivega pričevanja se bo vršila dne 3. oktobra.

— **Dvorni operni pevec gosp. Naval-Pogačnik** je izstopil iz zvezke kraljeve opere v Berlinu in je angażiran pri ondotni komični operi.

— **Na žensko pripravnico v Ljubljani** je prijavilo vstop 138 prosilk.

— **O higijeni v cerkvi.** Kar ste, velec gosp. urednik, o tej zadevi v včerajšnji številki „Slov. Nar.“ pisali, je vse res, ali vse to se mi zdijo le malenkosti. Kaj bi rekli, ko bi opazovali, kako prenašajo tiste deske, s katerimi polagajo pozimi cerkvena tla. Spomladji spravijo iz cerkve, nalože na vozove in hajd v „gotove“ shrambe — recimo — šupe. Tu leže do jeseni, od koder jih take, kakor so bile shranjene — namreč ponesnažene (opljuvane), zopet peljejo nazaj v cerkev, in to gre tako leto za letom! Ali si morete misliti lepši gojišče za bacile. Naj bi vendar ne le cerkvene, nego tudi posvetne oblasti storile svojo dolžnost.

[— t —]

— **Vzajemna zavarovalnica** proti požarnim škodam in poškodbi cerkevnih zvonov v Ljubljani, ki se na kratko imenuje škofova zavarovalnica napada zastopnike drugih zavarovalnic, s pismi, v katerih jim s tožbami preti, ker ti občinstvo o varnosti te ljubljanske Vzajemne zavarovalnice podružnike družbe sv. Cirila in Metoda in to je iz Celja pritepenega nemškutarčka, ki se je tukaj že preobjedel slovenskega kruha, tako spra-

liko o tem. Vzajemna zavarovalnica ima ustanovne (temeljne) glavnice K 100000.— in je morda z vplačnimi premijami narastla ta glavnica na K 200000.— Ako je pa za čas svojega obstanka izplačala kačih K 80000.— odškodnin, ima varnost še danes K 120.000.— Ker ima pa ona izdanih čez 4000 polic in se po vprečno lahko računi na polico K 1000.—, morala bi imeti ona za jamstvo najmanj K 4.000.000.— V resnic pa ima najbrž samo K 120.000.— na razpolago in je vsled tega 3880 polic brez vsake varnosti. Če bi namreč nesreča potegnila, da pogori vseh 4000 zavarovancev, ostalo bi 3880 zavarovancev brez odškodnine, oziroma bi odpadlo na vsacega zavarovanca K 30.— mesto K 1000.— Te številke govore dovolj jasno o si-gurnosti Vzajemne zavarovalnice v Ljubljani. Opomnimo pri tej priliki še, da Vzajemne zavarovalnice proti požarnim škodam in poškodbi zvono nov druge zavarovalnice niso v svrhu reasuriracije hotele sprejeti, kar dovolj dokazuje, da je njena varnost zelo nizka ali popolnoma splavala po vodi. Strokovnjaki gotovo vedo, kaj imajo pričakovati od te politikujoče zadruge.

— **Bosanska kavalerija.** Uljudno prosimo „Slovenca“, naj nam pojasni, kakšna je bosanska kavalerija, ki ji je po njegovem poročilu umrl povelenik v osebi barona Appela. Mi smo doslej prisegali, da je bil Appel pač general kavalerije, to je telo, kakor feldcajgmajster, in da se v okupiranih deželah asentuje štiri pešpolke in nekaj trena, a ne enega kavalerista. Zdaj pa je „Slovenec“ kar naenkrat iztaknil bosansko kavalerijo, ki ji je zapovedoval tako visok vojaški dostenjanstvenik, kakor je bil Appel. Prav radovedni smo, kako nas „Slovenec“ pouči.

— **Poslovodja celjskega hotela „Stadt Wien“, Granigg,** trd, straten Nemeč in zagrizen sovražnik Slovencev — pri njem posli niti med seboj ne smoje govoriti slovensko — pride mesto Kamposcha v hotel „Union“ v Ljubljano. — Ob času letošnje birmo v Celju je opat seveda na čest škofu priredil imenitno pojedino. Pri tej prireditvi je kot „küchenchef“ fungirala gospa gori omenjenega Granigga, znana dobra kuharica. Tej okolnosti se ima baje Granigg zahvaliti, da pride v Ljubljano.

— **Odbor „Gospodinjske šole“** naznanja s tem, da se prične pouk v kuhanju, likanju in šivanju dne 15. septembra t. l. Učenek se sprejme 10 do 12. Odbor bo gledal na to, da se dobre po možnosti dobre učne moči za ta zavod, da bo dosegel pri učenkah kar največje uspehe. Tudi bo skrbel za to, da bo vladala na zavodu disciplina in red. — Zaeno opozarja tem potom odbor „Gospodinjske šole“ slavno občinstvo, dame in gospode, ki se jim nudi tukaj prilika, da naročijo dobro in ceno obed ter večerjo. Tudi se bo dajalo jedi čez ulico. Prav tako se bodo sprejemala naročila za razne slovenske prilike, kakor krste, ženitovanja itd.

— **„Sokol“ v Šiški** priredi v nedeljo, dne 16. t. m., pešizzlet čez Št. Vid skozi Dravijo v Zgornjo Šiško, kjer nastopi na Matjanovem vrtu (pri „Kamnitzi mizi“) s prvo vrsto na orodju in z naraščajem.

— **Vegov spomenik v Moravčah.** Slavnostno odprtje Vegovega spomenika v Moravčah bo v nedeljo, dne 16. t. m., ob 10. uri dopoldne.

— **Trtno uš** je zasedli deželni vinorejski komisar g. Gombač v nekaterih vinogradih v Šmatrnu pri Litiji. Vsled tega je imel tam poučno predavanje o trtni uši in pokončevanje tega mrčesa. Predavanja se je udeležilo okoli 70 vinogradnikov.

— **Cerkveno „žeganje“ v Bledovljah pri Škofiji Loki** je bilo 2. t. m. Ker fantje niso hoteli obljubiti, da ne bodo plesali, župnik Šinkovec ni hotel priti maše brat. Mladina je po starci navadi, katera je že od pamitve, plesala popoldne, Šinkovcu pa može odgovarjajo sledete: Nekaj ljudi ste imeli doslej na svoji strani v Borovaljih in Žminci, ki so vam pri volitvah prišli silno prav. Zdaj ne bo več tako. Pa tudi po biro vas ni treba več v Borovalje in Žminco; kadar nam boste mašo brali, boste pa biro dobili!

— **„Narodna čitalnica“ v Ribnici** priredi v nedeljo, 16. septembra, v Arkovi dvorani dramatično predstavo. Uprizori se „Kinematograf ali Martin Smola“, burka v treh dejanjih.

— **Nemška očabnost.** Iz Novega mesta nam piše somišljenik: Ko sem sedel v nedeljo v tukajšnji kavarni in čital časopise, pridrjal se je k meni zastopnik tvrdke Singer dinrlap in začel vpti okoli mene: „Warum diese Unterdrückung der Deutschen, wir sind gleich von Fleisch und Blut“ itd. Zakaj se je mož tako razjezik? V bližnjem Bršljinu je bila slavnost novomeške ženske podružnice družbe sv. Cirila in Metoda in to je iz Celja pritepenega nemškutarčka, ki se je tukaj že preobjedel slovenskega kruha, tako spra-

vilo v sveti germanški ogenj. Svetujemo mu, naj bo v prihodnje pamezen, sicer se mu zna res kdaj pripetiti, da ga bo kdo nekoliko „potlačil“.

— **Zanetil je neznan hudobnež** kozolec Franca Orehovnika v Mojstrani, da je pogorel z vsemi v njem spravljenimi poljskimi prideški in raznimi orodji.

— **S konjškim kopitom ubit.** 9letnega Antonia Butarja v Vrbovem pri Il. Bistrici je konj tako udaril s kopitem v spodnji del telesa, da je čez 4 dni umrl.

— **Velik gozdni požar** je divjal v soboto v gozdu Jakoba Vozela iz Borj pri St. Lambertu. Škoda je velika, ker se je požar zelo razširil in je gorelo okoli 10 ur. Začgal je neki tujec, ki je potem pobegnil.

— **C. kr. glavna davkarija v Celju** ima — razen v pristojbinskem oddelku — še vedno samonemški pečat. Te dni nastopi novi naddavkar g. Hasenbichl svojo službo. — Ob 8. uri zjutraj rečenega dne je bil še s kolesom na Prosek u opravkih. Prišedši domov (v 5 minutah) je še za šalo izstrelil v zrak revolver, nato je šel hišo, sedel na klop, se nagnil na stran in bil v tem hipu mrtev zadet, od kapi. Mož je bil vedno zdrav, zmeren in zelo prijubljen. Zapustil je ženo in tri otroke.

— **Violom v cerkev.** V protestantsko cerkev v Celju je neznan tat v soboto v gozdu Jakoba Vozela iz Borj pri St. Lambertu. Škoda je velika, ker se je požar zelo razširil in je gorelo okoli 10 ur. Začgal je neki tujec, ki je potem pobegnil.

— **Neumestna žala.** Neznan storce je v Mariboru na okno pisarne odvetnika dr. Krena položil z razstreljivo napolnjeno pločevinasto škatljico in pričkal v to pritrjeno vrvico. Ko je vrvica dogorela, eksplodirala je škatljica s tako silo, da se je razbil več šip. Dela razbite škatljice so našli 15 metrov proč po tleh.

— **Ponesrečil** se je v poljanskem kamnolому na Štajerskem Juri Mazuh, ker mu je vsled predčasne eksplozije priletelo več težkega kamnja na glavo in roke.

— **Nesreča.** 65letni Martin Mavrič iz Višnjevka pri Vojskem je v petek v Korminu stopil na lub angurje in tako nesrečno padel, da si je pri padcu zlomil nogo in da so ga morali prepeljati v goriško bolnično.

— **Iz Bolješka v Slovenskih goricah** se pritožujejo ljudje čez ondovnega župnika, da na prižnici obira neljubo mu župljane, o katerih po raznih babnicah izve, da ne ravnajo čisto v njegovem zmislu. Kak narodnjak pa je Šentbolfenski župnik, dokazuje to, da je prepovedan članom „Izbraževalnega društva“, čigar predsednik je žalibog on, udeležiti se na rodne veselice pri Sv. Rupertu, ker sta tam sodelovali dve župniku neljubi osebi. Prav edno vse to!

— **Hardek pri Ormožu.** Naša gasilna društvo slavi v nedeljo 16. septembra t. l. skromno svojo desetletnico. I. Udeležba društva pri pozni sv. maši. II. Slavnostno zborovanje na Hardeku in odlikovanje desetletnih službenikov v društvu. III. Popoldan ob 4. uri zabava z nagovori, godbo in petjem pri g. Šimenu Kandriču na Lentu. K udeležbi ali slučajni podpori vabijo se vsi p. n. cenjeni častni in podporni člani gasilnega društva, kakor pravi prijatelji društva ob blizu in daleč.

— **Požar v Radmirju v gornji Savinjski dolini.** Piše se nam od tam: Kakor ste že poročali, zadebla je naša vs 5. t. m. velikanska nesreča. Grozen ogenj je divjal po naših hišah in jih 26 hotel uničiti. Da se mu to docela ni posrečilo, gre čast in zahvala požarnim brambam, pred vsem pa oni z Ljubljano. Ljubčenčani so v petih minutah pridržali s 4 brizgalnami in delali z nadčloveškimi močmi, da omeje divji ogenj. Poleg tega je gasila tudi domača pož

vsote, je baron Schwarz, katemurta eksplozija rezervarja ne dela ravno preveč časti. Naj bi si zapomnil, da so Opatiji samo za kanalizacijo, dočim smrad in eksplozije rezervarjev prav velikodušno odklanjajo.

C. kr. avstrijske državne železnice. Na postaji Weibern-Aistersheim, krajevne železnice Lambach-Haag, koja je bila doslej urejena samo za osebni promet ter promet za prtljago in blago na voznih nakladih, se prične z dnem 1. kmavca 1906 tudi s prevažanjem brzovozn in kosovnega blaga.

Gledališče Uferini. V soboto, 15. t. m. prične čarovnik Uferini v hotelu Union svoje gostovanje. Obstoja bo to iz salonske čarowne, fizike, optike, spiritizma itd. Posebno znamenite so krasne dekoracije odra. Kakor poročajo listi, se more vsak zabavati pri teh predstavah, ki se naslanjajo na znanje in uporabo naravnih moči in na praktično uporabo znanstvenih nauk, posebno iz mechanike in optike. Ko nenadoma pride kaj nepričakovanega, je vsak prijetno iznenaden, vsakdo ve, da je vse le varanje, vendar nobi interesantno snov za premišljevanje. Sklepali po poročilih tujih listov je gledališče Uferini solidno podjetje.

Kostanjev cvet nam je prinesel realec Ivan Florijančič. Nasel ga je na drevetu v Trnovem ob Gradačici.

Srovina. Predvčerajšnjim okoli Srečer je srečal pri prelazu na Martinovi cesti 28letni hlapec Urban Prosen iz Luže pri Kranju sprednikovo ženo Ivano Mravljetovo in Uršul Vidmarjevo. Zadnji je Prosen izpulil iz roke dežnika in potem začel z njim obe brez vsakega povoda pretevati. Potem pa se je spustil še v Mravljinega moža ter ga sunil v desno oko in ga k sreči le lahko telesno poškodoval. Potem je prišel na posloč železniški čuvaj Marinko, ki je pa tudi slabo zadel. Prosen je začel vanj lučati kamenje in ni mu preostalo drugega, kakor da se je moral zapreti v čuvajnico. Na pomoč je potem še prišel hlapec Ferdinand Anžur, a je bil istotako kamenjan. Vesel zmage, je Prosen potem krenil po Dovozni cesti, kjer sta se srečala s stražnikom Brgantom. Ko mu je ta napovedal aretovanje, se je divjak vpril in je moral stražnik rabiti sabljo. Sele ko je stražniku prišel na pomoč hlapec Anžur, sta ga ukrotila, da ga je bilo moč ukeniti in aretovati. Prosen je zarati tativine po okrajnem sodišču v Gornjem gradu preganjani v policijski tiralnici in tudi tržaško okr. sodišče ga išče. Bojažljnegata napadalca so izročili deželnemu sodišču v Ljubljani.

Pogreša se že od petka imetnik mlekarne g. Karel Seliškar. Naveden je bil v petek v Trstu po kupčijskih potih in se se ni povrnih, niti dal o sebi ženi kak glas, kje da je in kam da misli iti. Prodajainica za mleko je sedaj zaprta. Seliškar je bil zadnji čas v slabih financialnih razmerah.

Po mestu krožijo falzifikati po 10 K.

Tatvina. V pondeljek je neki uzmovič ukradel Regini Hirschevi iz zaborja na Cesara Jožefa trgu 12 samovarov.

Tleč pepeł vozi neki vozui na bivše škofove njive, kamor vozijo tudi smeti, da s tem svet zasplojajo. Dne 9. t. m. so se bile te smeti vnele in moralo je priti nekaj ognjegascov, da so jih pogasili.

Zatekel se je te dni precej velik lovski pes s črno glavo in tudi po životu ima črne in bele maroge. Na vratu ima ovratnik brez znamke. Lastnik ga dobi pri mestnem policijskem nadzražniku Jakobu Kržanu v Auerspergovih hiši na Valvazorjevem trgu.

Delavsko gibanje. Včeraj se je odpeljalo z južnega kolodvora v Ameriko 155 Slovencev, 18 Hrvatov in 54 Macedoncev, nazaj pa je prišlo 19 Hrvatov in 6 Slovencev. Iz Pruskega se je pripeljalo 33 Hrvatov, iz Dolenskega je šlo 29 laških opekarjev domov.

Izgubljene in najdene reči. Zasebnica Neža Cesareva je izgubila rjavovo denarnico s 3 K. — Sivila Marija Kršičeva je izgubila zlato brožo, vredno 10 K. — Nadpaznikova žena Neža Wimmerjeva je izgubila denarnico, v kateri je imela 14 kron denarja.

Ljubljanska društvena godba priredi jutri zvečer v restavraciji pri „Levu“ (Marije Terezije cesta) društveni koncert za člane. Začetek ob 8. uri. Vstopnina za člane prosta, nečlani plačajo 40 vin.

Jugoslovanske vesti. Revizija politike jugoslovenskega državnstva. Pod tem naslovom je priobčil v petek praski „Čas“ uvodnik, v katerem izraža svoje veselje o utešljivih vesteh, ki dohajajo s slovanskega juga, da rase in napreduje med Jugoslovani prepričanje o potrebi jugoslovanske vzajemnosti. List pravi, da je k temu največ priporočila rusko-

japonska vojna. — (O tem se članek moti! Največ je k temu priporočil preobrat v Srbiji!) Jugoslovani so preje gledali na Rusijo kot edino svojo braniteljico, med saba so se pa priprivali in bojevali. Srbi in Hrvati so se priprivali o višini zapadne in iztočne kulture. Bolgari so se klali s Srbi za vsakega Makedonca, da li je Srbi ali Bolgar, pozabljoč, da je v prvi vrsti njihov brat Slovan. Slepote so pobijali, dočim se je okoli njih vedno ožje razpletala mreža politike „Drang nach Osten“, ki jo složno izvajata na Balkan Nemčija in Avstro-Ogrska. Vzpričo poraza Rusije so Jugoslovani uvideli, da so v svojem velikem boju osamljeni, navezani zgojni sami nase in da morajo v tem boju podleči, ako ne pridejo do edino pravilnega zaključka, do združitve slovanskih sil na jugu Evrope. Tako se je rodilo zbljanje srbsko-bolgarsko. Tako je došlo do reške rezolucije, ki je v Avstro-Ogrski zedinile Hrvate in Srbe. Ob teh poskusih polit. zbljenja se porajajo poskusi za osebno in kulturno zbljanje, razni jugoslovanski kongresi. Članek se zavrneje s temi le besedami: „Ugovarjalo bi se seveda lahko, da je bilo enakih poskusov že preje, a da niso dosedaj pokazali večje praktične vrednosti. Da, — samo da imajo sedanji večjo važnost, ker jih je rodila zavest o neobhodni potrebi in iz dobrega pojemanja situacije, ki jim kliče: „Jugoslovani so navezani s amona-se in edino v medsebojni slogi e njih spas.“

— Profesor V. Jagić, znan slavist z dunajskega vseučilišča, je včeraj dospel v Zagreb, da obiše gospodarsko razstavo in se ob izvoru pouči o sedanjih razmerah na Hrvatskem.

— Oporoka srbskega rodujuba. V nedelju je umrl v Zadru srbski bogataš Todor Kašimović, rodom iz Biava v trebinjskem okraju v Hercegovini. Pokojnik je v svoji oporoki določil 80.000 kron za vzgojo srbske mladine iz Hercegovine.

*** Najnovejše novice.** Z voljimi črešnjami se je zastrupilo v Leobersdorfu pet otrok. Trije so že umrli, dva pa se še borita s smrtno.

— Kraljev sin — delavec. Sin kamerunskega kralja Kink-Billa, 16letni Lube, je prispol v Hamburg, kjer bo deloval v ladijedelnicu, da se nauči izdelovanju ladij.

— Pruskega princa Albrechta je zadeala kater ter najbrže ne ozdravi več.

— Maksim Gorkij je zopet zbolel na prsih.

— Namesto zdravila strup je dal po pomoti v Florenci lekarnar stotniku Fangieriju, ki je kmalu umrl.

*** Papež — vatikanski ujetnik.** Klerikalci vedno govorijo o papežu, češ, da je ujetnik itd. Da bode o tem stvar jasna, povemo po „Napreju“ naslednje o papežu in njegovem jetništvu: 20. septembra 1870. leta so zavzeli Italijani Rim ter papeža oprostili posvetnega vladarstva. V udomestilo te „izgube“ je bil izdan 13. maja 1871 za papeža od italijanske države garancijski zakon, ki priznava in daje papežu zelo veliko pravic. § 1. pravi: Papeževa oseba je sveta in nedotakljiva; zločini proti papežu se smatrajo kot zločini proti majestatu. Po § 2. so papeži priznane vse časti, ki gredo vladarjem, da, celo gredo papeži vse te časti kot prvemu med vladarji; po § 3. ne sme noben policist v poslopja, kjer ima sedež papež ali kjer le začasno prebiva; po § 8. ima papež popotno svobodo izvrsjevati vse funkcije svojega urada. § 10. pravi, da imajo poslanci tujih vlad na papeževem dvoru vse tiste privilegije in svobodščine, ki gredo po mednarodnem pravu poslancem suverenih vladarjev. Isto velja za papeževe poslance na tujih dvorih. Papež si sme po § 11. dopisovati s celim katoliškim svetom, ne da bi smela italijanska vlada kaj poseči vmes. On si more urediti celo neodvisne poštne in telegrafiske uslužence v svoje namene. Po § 12. so seminarij, akademije, kolegiji in vsi drugi zavodi za duhovne v Rimu ter 40 milj okoli podrejeni le papežu in neodvisni od italijanske vlade. Po § 13. se določi papežu civilna lista (letna plača) 3,225.000 lir in prostota poraba palač in vrtov vatikanskih, ki so proglašeni za nedotakljive. — Seveda ni papež Pij tega zakona odobril ter je celo vse one, ki so povzročili, da je prišel ob posvetno oblast, enostavno izključil iz katoliške cerkve. Zakaj ni hotel priznati garancijskega zakona, je jasno; papežem je veliko na tem, da se jih smatra za „ubogejetnike vatikanske“. — Ne bo odveč, če ponatisnemo še iz slavnostnega lista francoskih katalikov „Le Vaticane“, izdanega leta 1895. v Parizu pri založniku Firmin-Didot, kako uboga je papeževa domačija. Dvor papežev tvori: 12 osebnih tajnikov, ki so vsi visoki duhovni dostojanstveniki, ter dve prelati:

častna in aktivna! Častna prelatura obstoji iz: 10 patrijarhov, 63 nadškofov, 89 škofov, 184 pronotarjev, 230 prelatov hiš Nj. Svetosti, 634 nadštevilnih komornikov, 318 častnih komornikov, 228 tajnih komornikov zanaj Rima, 51 častnih komornikov, 86 tajnih komornikov izven Rima — vsi imajo pravico oblačiti se v raflove oblike ter nositi ametistove prstanje. Prelatura aktivna pa obstoji: in 6 prelatov palatinov z majordomom na čelu, 11 visokih duhovskih uradnikov tzv. vatikansko kastelanstvo, iz 14 članov pravnega zbora Sacra Rota Romana, 7 upraviteljev Vatikana, iz kasacijskega dvora, ki ima 6 votantov in 65 referentov, iz 10 ceremonijalnih mojstrov in 6 kastelanov v praksi — vsi so duhovniki, skupaj 2030 oseb! Potem pridejo laiki: 398 nadštevilnih komornikov plašča in meča, 6 članov visoke rimske aristokracije. Garda papeževa šteje: 13 oficirjev, 48 gardistov plemičev, 400 gardistov „navadnih ljudi“, 120 služabnikov imen hierarhija, h kateri se šteje 36 tzv. busolantov, potem je še 120 švicarskih vojakov in 3 častniki. Kuharjev, lakajev, kočijačev, vrtnarjev in podslužbenec je vseh skupaj 1160 oseb. V Vatikanu ima imata torej „ujetnik-papež“ celih 4455 ljudi za svojo poštbo. — In kdo ima še to drzno čelo trditi, da mi papež ujetnik in revež?

Izpred sodišča.

Kazenske obravnave pred deželnim sodiščem.

K vojaškemu naboru nimal priti. Martin Kocjan, posestnika sin iz Vrbnja, bi bil moral priti leta 1904 na vojaški nabor, a je dve leti poprej odpotoval v Ameriko. Tam je našel dobr zasluzek, zato ga ni bilo domov do letos, na kar so ga prijeli. Zagovarjal se je, da je zbolel, in ker mu je manjšalo sredstev, ni mogel priti k naboru. Skliceval se je na svojo 24 let staro sestro, Marijo, da je tako pisal domov. Ona je res pred sodiščem v tem smislu ugodno pričala za brata, kar se je kasneje lažljivo izkazalo. Obdolženka pravi, da so ji drugi rekli, naj tako pri sodniji govori, na njih imena se pa ne ve spominjati. Sodišče je obsodilo Martina Kocjana na 2 meseca, sestro Marijo pa zaradi krivega pričevanja na 6 tednov ječe.

Tatvine. Peter Strniša, raznašalec knjig, je bil obojen na 4 mesece težke ječe, ker je v noči na 2. malega srpanja v trnovskem župnišču ukradel 3 kokoši vredne 8 krov, na živinskem semnju pa eno kokoš neznanemu lastniku. Pred dvema letoma vzel je Hugonu Leskovitzu srebrno dozo, vredno 8 krov 40 vinarjev. — Na 6 mesecev težke ječe je bil obojen Jakob Kopač, hlapec iz Naklega, ker je v noči na 16. malega srpanja na t. I. Francetu Fröhlich med Naklom in Kranjem izmaknil 85 K 40 vinarjev, v Ljubljani pri Figovcu pa nekemu neznanemu človeku 5 K. — Janez Garger, kovački vajenec v Graševem, je na dvorišču tamošnje mlekarne z voza vzel tuj kovček v katerem je bilo 573 K. Od tega denarja je porabil 64 K 20 vin. Ostanek je zakopal pod neki grm, kjer so ga ororžniki našli. Obojen je bil na 2 meseca ječe.

Telefonska in urzljavna poročila.

Dunaj 12. septembra. Danes se je zopet sešel odsek za volilno reformo, a seja je bila kratka in je trajala komaj uro. Ministrski predsednik Beck je začetkom seje apeliral na poslance, naj kar mogoče pospeši posvetovanje, da celo gredo papeži vse te časti kot prvemu med vladarji; po § 3. ne sme noben policist v poslopja, kjer ima sedež papež ali kjer le začasno prebiva; po § 8. ima papež popotno svobodo izvrsjevati vse funkcije svojega urada. § 10. pravi, da imajo poslanci tujih vlad na papeževem dvoru vse tiste privilegije in svobodščine, ki gredo po mednarodnem pravu poslancem suverenih vladarjev. Isto velja za papeževe poslance na tujih dvorih. Papež si sme po § 11. dopisovati s celim katoliškim svetom, ne da bi smela italijanska vlada kaj poseči vmes. On si more urediti celo neodvisne poštne in telegrafiske uslužence v svoje namene. Po § 12. so seminarij, akademije, kolegiji in vsi drugi zavodi za duhovne v Rimu ter 40 milj okoli podrejeni le papežu in neodvisni od italijanske vlade. Po § 13. se določi papežu civilna lista (letna plača) 3,225.000 lir in prostota poraba palač in vrtov vatikanskih, ki so proglašeni za nedotakljive. — Seveda ni papež Pij tega zakona odobril ter je celo vse one, ki so povzročili, da je prišel ob posvetno oblast, enostavno izključil iz katoliške cerkve. Zakaj ni hotel priznati garancijskega zakona, je jasno; papežem je veliko na tem, da se jih smatra za „ubogejetnike vatikanske“. — Ne bo odveč, če ponatisnemo še iz slavnostnega lista francoskih katalikov „Le Vaticane“, izdanega leta 1895. v Parizu pri založniku Firmin-Didot, kako uboga je papeževa domačija. Dvor papežev tvori: 12 osebnih tajnikov, ki so vsi visoki duhovni dostojanstveniki, ter dve prelati:

sivna volilna pravica tudi ženskam in naj imata volilno pravico, kdor tri meseca prebiva v kakem kraju. Odsekov načelnik dr. Ploj je na to povedal, da ni oglašen noben govornik več, ker pa je več članov odseka opravičilo svojo odsotnost in ker so dalmatinski poslanci vsled manevrov zadržani, želeti pa je, da se more udeležiti glasovanja, je Ploj zaključil sejo. Prihodnja seja bo jutri.

Dunaj 12. septembra. Minister dr. Pacák bo pojutrišnjem praznoval svojo šestdesetletnico.

Dunaj 12. septembra Cesar se je pred odhodom v Ischi dolečno izjavil, da pride na jesen, kakor obljudljeno, v Prago, in sicer za dlje časa in da bo svoje prebivanje uredil po tistih načelih, kakor v Budimpešti.

Carigrad 12. septembra. Profesor Bergmann je došel sem, da preisce sultaca. To priča, da mora biti sultanova bolezna resna.

Varšava 12. septembra. Socialisti uprizorejutri enočne generalne stavke kot protest za per dogodek v Sed'ecu.

Varšava 12. septembra. Tu je bil ustreljen na cesti neki oficir. Vojaki so nato ustrelili na občinstvo in ubili deset oseb. Vojaki volhinskega polka so maščevali umor dveh tovarišev s tem, da so bežeč po mestu strelijali med ljudi. Mnogo oseb je ranjih, več tudi mrtvih.

Varšava 12. septembra. Telegrafika zveza s Siedlecem je pretregana. Od tam ni nobenih poročil. Vsa poročila raznih inozemskeh listov o novem krovoprelijtu so torek izmišljena.

Pariz 12. septembra. Rodovino Humbert, obsojeno zaradi milijonskih sleparij z izmišljeno dedčino so provizorično izpustili iz zapora.

Poslano.*

Notar Baš se je v „Domovini“ name razlutil. „Mož dobrih šeg“ s svojimi izvanrednimi zaslugami za narod (baš nedavno piše varhtarica, da je bil B. pri prodaji zemljišča za Šolferiansko šolo Nemcem „sehr entgegenkommend“) nad „ostalo množico“, me je udaril z velikim kopitom svoje redke bistumnosti. „Služabnik prejšnjih gospodarjev“ izjavlja, da ne smatra za vredno, „se režati in ropotati“ nad gospodi, ki sedaj oskrbujejo „Domovino“, izjavlja, da je pisal svojo prvo izjavo popoloma mirno in stvarno ter navedel sama gola dejstva. Na megalomanskem aristokratsko naziranje gospodov, ki misijo, da se dvigajo nad „ostalo množico“, pa bo dal primerek odgovor svoj čas slovensko ljudstvo na Štajerskem. In jaz smehlja in mirno čakam tega dne.

Dva dijaka

se sprejmeta k rodbini brez otrok na brano in stanovanje. Natančnejša pojasnila se dobe: Stari trg št. 2, II. nadstr., desno. 3288-1

Laščina

po izborni, popolnoma svoji metodi se ponuje na Glavnem trgu št. 19, II. nadstropje.

Oglasila se sprejemajo od 18. t. m. istotam. 3282-1

A pismena in risarska dela, knjigovodstvo i. dr. kot postranski zasložek se priporoča zanesljiva ter več jezikov vešča moč.

Priazne ponudbe pod „**Postranski zasluzek**“ na upravn. „Slov. Naroda.“ 3284-1

Pozor!

Proda se blizu Kranja iz proste roke

vodna moč

okoli 100 konjskih sil po jako ugodni ceni. — Ponudbe pod „**Ugodna pričika**“ poštneležeče Kranj. 3290-1

Lepi prodajalniški lokali

se s 1. novembrom t. l. oddajo v najem v živahnem trgu na Dolenjskem. Kje — pove upravništvo „Slov. Naroda“. 3281-1

Za premogokop c. kr. podunavske parobrodne družbe se išče

50 premogarjev

18 do 35 let starib. Potni stroški se dobe v Kolodvorskih ulicah št. 28 v Ljubljani. 3294

Danes in naslednje dni v Grand hotelu UNION' (v vinski kleti)

KONCERT

prvega tamburaškega društva iz Hrvatske v narodni noši.

To društvo je koncertiralo z izvrstnim uspehom v vseh večjih mestih Hrvatske, Slavonije, Štajerske, Kranjske, Koroške, Nemške in Danske.

K obilni udeležbi uljudno vabi

društvo.

Izšla je knjiga

KORISTKA.

Povest iz gledaliških krovov ljubljenskih v polupreteklem času.

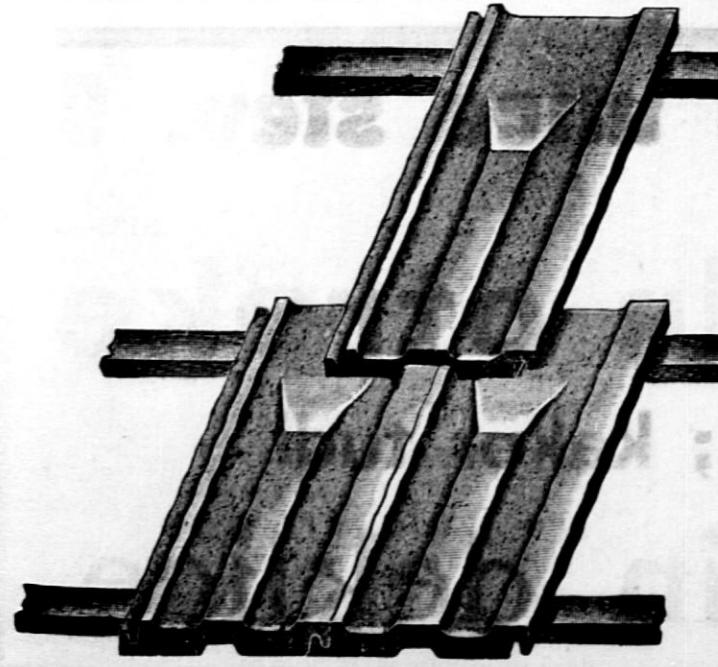
(Ponatis iz „Slov. Naroda.“)

Ta povest je tako zanimiva ter izborno opisuje dogodke neke koristke izza časa Mondheimovega gledališkega ravnateljstva.

Cena broširano 80 v., po pošti 1 K.

Dobi se v knjigarni

L. SCHWENTNER V LJUBLJANI
Prešernova ulica.

Dve gospodichi

iz boljše hiše se sprejmeta na brano in stanovanje.

Naslov pove upravništvo „Slov. Naroda“. 3187-3

Citre poučuje

po dolgoletni izkušoji temeljito in lahko razumljivo

JOS. OMULETZ.

Prijave sprejema iz prijaznosti g. Kraczmer, trgovec z glasbili na Sv. Petra cesti. 3225-2

Izšla je knjiga

Kralj Matjaž.

Povest iz protestantskih časov na Kranjskem.

(Ponatis iz „Slov. Naroda.“)

Lična brošura obseza 363 strani ter obdeluje v zanimivi poviški kmetski punt na Vrhniku in okolici ter napad na samostan krutib menihov v Bistri.

Cena 1 K, s poštnino 1 K 20 vin.

Dobi se edino pri

L. Schwentnerju, knjigarju v Ljubljani, Prešernove ulice.

z majhnim kapitalom

se lahko z naprave žganjske manjulacije v majhnom obsegu ali z majhnim iglastim kotom za distiliranje žganjskih in literatih specijalitet ustanoviti dobra ekspedicijo.

Navodilo in primerni pouk bresplačno. Dopisi pod „Lukrativa št. 131“ na 3046-4 ekspedicijo Edvard Braus na Dunaju, I, Rotenturmstrasse 9.

Cca. kr. avstrijske

državne železnice.

C. kr. ministarstvo drž. železnice v Beču.

Izvod iz voznega reda.

Veljavna od dne 1. junija 1906. leta.

Odvod iz Majhnoj jed. kol. Proga na Trbiž. Ob 12. ur 56 m ponoc osebni viak v Trbiž, Beč, Celovec, Franzenfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno čez Sežtal v Aušter, Solnograd, čez Klein-Reiffing v Steye, v Linc, na Dunaju čez Amstetten. — Ob 5. ur 65 m zjutraj osebni viak v Trbiž ob 3. juniju do 9. septembra ob nedeljah v praznikih. — Ob 7. ur 10 m zjutraj osebni viak v Trbiž, Pontabek, Beč, Celovec, Franzenfeste, Ljubno čez Sežtal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reiffing v Steye, v Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vare, Heč, Francovce vare, Karlove vare, Prague (direktivni voz 1. in II. raz.) Lipako, na Dunaju čez Amstetten. — Ob 9. ur 56 m ponoc dopoldne osebni viak v Trbiž v Trbiž, Beč, Celovec, Franzenfeste, Ljubno, čez Amstetten, Prague (direktivni voz 1. in II. razreda), Karlove vare, Heč, Marijine vare, Plzen Budejevice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Zeneva, Curih, Bregenz, Inomost, Zell ob Jezeru, Bad Gastein, Ljubno, Celovec, Smohor, Pontabek. — Ob 4. ur 30 m ponodne osebni viak v Dunaju, Ljubno, Sežtal, Beljak, Celovca, Monakova, Inomosta, Franzenfeste, Pontabek, Benetke, Milana, Florence, Rima. — Ob 8. ur 46 m zvčer osebni viak v Dunaju, Ljubno, Beljak, Celovca, Pontabek, čez Sežtal, od Solnograda in Inomosta, čez Klein-Reiffing iz Steye, Linc, Budejevic, Plzen, Marijine varov, Heč, Francovci varov, Prague, Lipskoga. — Ob 10. ur 37 m ponoc osebni viak v Trbiž ob 3. junija do 9. septembra same ob nedeljah v praznikih. — Proga iz Novega mesta in Kočevja Ob 8. ur 44 m zjutraj osebni viak iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. ur 32 m ponodne v Straže - Toplic, Novega mesta, Kočevja in ob 8. ur 35 m zvčer istotak. — Odvoda v Ljubljano drž. kol. V Kamniku. Mešani viaki: Ob 7. ur 26 m zjutraj, ob 2. ur 5 m ponoc ob 7. ur 10 m zvčer. — Ob 10. ur 45 m ponoc samo ob nedeljah v praznikih. — Prived v Ljubljano drž. kol. Iz Kamnika. Mešani viaki: Ob 6. ur 49 min. zjutraj, ob 10. ur 59 m ponodne, ob 6. ur 10 m zvčer. Ob 9. ur 55 m ponoc samo ob nedeljah v praznikih. — Srednjeevropski čas je za 2 min. pred kraljevnim časom v Ljubljani

Dve gospodichi

se sprejmeta pri uradniški vlovi (Nemki) na hrano in stanovanje.

T. Papst, Na Poljanah, Barvarška steza 5, pritl. 3224-3

Na hrano in stanovanje se sprejme ena ali tudi dve

učenki

v zanesljivi hiši.

Naslov pove upravništvo „Slov. Naroda“. 3270-2

Pod ugodnimi pogoji se sprejme trgovski pomočnik

železniške stroke, dobra in zanesljiva moč. 3283-1

Ponudbe pod „Železnar“ na upravn. „Slov. Naroda“.

Trije dijaki

iz boljše rodovine se sprejmejo v zračno sobo z razgledom na vrt v Kolizej.

Več pove uprav. „Naroda“. 3295

Dijaki ali gospodične

se v boljši družini sprejmejo na hrano in stanovanje.

Več se izve Mestni trg št. 25 I. nadstr. 2791-14

Dobra kavarna

na lepem prostoru v Ljubljani je

naprodaj.

Ponudbe po „Kavarna“ na upravn. ništvo „Slov. Naroda“. 3182-4

Lep pes

Leonberger, 2 1/4 leta star, bel z rumenimi lisami, kodrast, rodbini privržen, dober čuvaj, snažen v sobi — se pod ugodnimi pogoji odda.

Vpraša naj se pri hišniku na Bleiweisovi cesti št. 18. 3277-2

Eden ali dva učenca

za kleparško obrt sprejme takoj Jakob Fliegel, kleparški mojster v Ljubljani, Rimská cesta št. 14. 3251-2

Naprodaj ste pod ugodnimi pogoji dve enonadstropni

HISI.

Več se izve pri lastniku na Trnovskem pristanu št. 14. 1633-20

Izboren sir za delavce

kg po 70 vin. ima v zalogi

Parna mlekarna

v Medvodah. 3244-2

Prostovoljna prodaja.

V konkurno maso Dragotina Puca, založnika pohištva in tapetnika v Ljubljani spadajoče

pohištvo in tapetniško blago in izdelki

glasom inventarnega zapisnika c. kr. deželnega sodišča v Ljubljani S 20/6/90 cenjeno sodno na 20.853 K 19 v, kateri znesek se je vsled priznanih izločitvenih zahtev zmanjšal na 20.812 K 19 v,

proda

se vsled sklepa upniškega odbora onemu, ki največ ponudi,

povprek ali skupno

(en bloc) pod sledеčimi pogoji:

1.) Konkurzna masa ne prevzema nikakega poroštva, niti za popolnost in resničnost inventarnega zapisnika, niti za kakovost in količino prodajnih predmetov.

2.) Ponudbe pod sodno cenilno vrednostjo se ne sprejema.

3.) Ponudniki morajo svoje ponudbe doposlati podpisemu upravniku konkurne mase najkasneje do vstetega dne 20. septembra 1906 in svojim ponudbam priložiti kot varščino 10% inventarne vrednosti v zmanjšanem znesku 20.812 K 19 v, torej znesek 2081 K.

4.) Vsak ponudnik je vezan takoj na svojo ponudbo in mora ostati v besedi do vstetega dne 28. septembra 1906.

5.) Oni ponudnik, čigar ponudba se sprejme, mora najkasneje v 3 dneh potem, ko sprejme obvestilo o sprejemu njegove ponudbe v roke podpisnega upravnika plačati ostanek kupnine in prevzeti kupljene reči najkasneje v 8 dneh od dneva plačila dalje računjeno.

6.) Upniški odbor si pridržuje pravico, da ponudbe presodi, jih sprejme ali odkloni.

7.) Kupci si lahko ogledajo sleherni dan do dne 20. septembra 1906 s tem na prodaj postavljeni stvari.

8.) Iventarni zapisnik je moč vpogledati pri c. kr. dež. sodišču ljubljanskem ali pa pri podpisnem upravniku konkurne mase, koder se dobe tudi natančnejša pojasnila.

V Ljubljani, dne 4. septembra 1906.

Dr. Alojzij Kokalj

kot upravnik konkurne mase Dragotina Puca.

3185-3

Akcijski kapital K 2,000.000'. Rezervni zaklad K 200.000'.

Zanesljivo in izkoristljivo

iztebano vrednostno papirje

za aranje sredce proti

karzni izgubi.

Vinkulje in devinkulje vojske ženitinske kavčice.

EAKOMPA in takšno menir.

SKRZET in takšno menir.</

Mecesnove jil borove prage

vseh razsežnosti

3098-5

kupuje

Žiga Siebenschein, Dunaj IX/2, Borschkegasse 4

Jan Darbič

uradnik Ljubljanske kreditne banke

Helena Darbič rojena Polak

enre poročena žens.

3291

Ljubljana, dne 12. septembra 1906.

Prva zaloga železnine

stavbnih potrebščin, cementa, bičja za strope, strešne lepenke, traverz, železniških šin itd., mlatilnic, gepečnikov, slamoreznic, čistilnic, preš za grozdje in sadje, pump in cevi za vodo in gnojico ter najraznovrstnejše oprave za mlekarne je pri

FR. STUPICA V Ljubljani

na Marije Terezije cesti štev. 1
(zraven „Figovega“) in

na Valvazorjem trgu štev. 6

(nasproti krizovalske cerkve).

2952-5

Cene zmerne. Postrežba poštrena.

Knjižna novost:

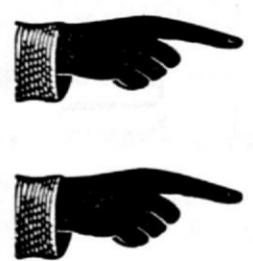
Ljudmila Poljanec Poezije.

V tej ljubo opremljeni knjižici je izšla zbirka poezij pesnice, ki jo je poznalo doljš občinstvo pod pseudonimom Nataša kot odlično sostrudnico slov. leposlovnih listov, zlasti „Ljubljanskega Zvona“. Mehka lirika, polna globokega čustva, se bo s svojim mehkim elegičnim tonom brez dvoma prikupila vsakemu čitatelju. — Priporočamo jo posebno slov. naobraženemu ženstvu.

54-87

Cena broš. K 2—, po pošti K 2·10, eleg. vez. K 3—, po pošti K 3·10.

Založništvo L. SCHWENTNER v Ljubljani.

Učne knjige

za vse srednje in ljudske šole

v najnovejših odobrenih izdajah,

pisalne in risalne ter druge šolske potrebščine

v najboljši kakovosti in po zmernih cenah

priporoča

L. Schwentner

v Ljubljani

3287-1

Prešernove ulice št. 3.

V najlepšem delu mesta, v bližini gimnazij in realnega poslopja stanujoča družina sprejme

dva dijaka

iz boljše hiše na stanovanje.

Kje — pove upravnštvo „Slov. Naroda“. 3201 2

Velik sadni vrt

ob Gruberjevem kanalu v Ljubljani se da v najem za več let.

Natančnejša pojasnila daje pisarna odvetnikov dr. SUYER in dr. SAJOVIC v Ljubljani v Gospodskih ulicah št. 3. 3260-2

Zidarje in delavce

sprejme proti dobrati plači stavbni podjetnik

F. Trumler

arhitekt v Ljubljani, Pred školico štev. 3, I. nadstr.

Pouk

v krojnem risanju in žensk. krojaštvu

daje 3293-1 A. SINGER,

Gospodske ulice št. 4.

Istotam se izdelujejo tudi

kroji po životni meri.

že od 4 gld. naprej

sive pelerine s kapucami iz velblodove dlake, dolge 120 cm za dame in gospode.

Največja in najlepša izbira moške, deške, damske in dekliške konfekcije po čudovito nizkih cenah.

Angleško skladišče oblek

O. Bernatovič 3286-1

v Ljubljani, Mestni trg 5.

À propos!

Ali imate luskine na glavi in Vam izpadajo lasje? Če je tako, pa poizkusite svetovnoznan

Steckenpferd Bay-Rum Bergmann & Ko. v Dražidlah in Detianu na Labi

prej Bergmannov originalni Shampooing Bay-Rum (znamka 2 škrata). Hitro se preprate o izrednem učinku 2349 te izvrstne lasne vode. 6

V steklenicah po 2 K jo prodajata v Ljubljani: drogerija A. KANC in parf. O. FETTICH-FRANKHEIM.

Naznanilo.

Podpisani slavnemu občinstvu vladnemu naznanjam, da sem prevzel

kavarno Mayer

v Kranju, kokrsko predmestje v Zvezdi.

Potrudil se budem slavno občinstvo zadovoljiti med drugim tudi z najboljšim pivom, finimi prstalimi vini v buteljkah, šampanjem, finimi likerji in mrzilimi jedili.

Za mnogobrojen obisk se priporočam z odličnim spoštovanjem

FRANC SPLICHAL.

Ljubljana, „Hotel UNION“.

Od sobote, 15. septembra naprej vsak dan gostovanje ensembla svetovnoznanega Continental-Cagliostro gledališča UFERINI.

Ravnatelj P. Uferini, nedosegljivi senzačni varalec v svojem čudovitem znanju moderne salonske čarovnije in poskusne fizike.

- Senzačne predstave in iznajdbe znanosti in umetnosti.

- Predstave najnovejših iluzij v tehnično in umetno najboljši izvedbi.

Poseben repertoar

Krasna oprema.

2 dani. Edini svoje vrste. 3 dani.

Ples: serpentin, ognjeni in fantazijski ples

s krasnim električnim svetlobnimi efekti. Lastna naprava.

Avis! Uferini ne nudijo s svojimi umetniškimi soarejami večno eno in isto, marveč predstavljajo piece, ki meje v svoji originaliteti na bajno in čudovalno in ki so se pričozale od knezov, profesorjev, avtoritet znanstvenih akademij kot nedosegljive in se obdarovale z diplomami in častnimi znaki.

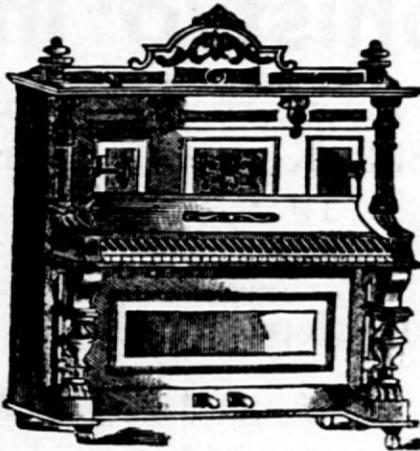
Cercle sedež 2 K, zaprti sedež 1·50 K, I. prostor 1 K, II. prostor 60 b, parterno stojische 40 h. Balkonski sedež 1·20 K, na galeriji 80 b, stojische na galeriji 40 h. Otroci pod 10 leti plačajo polovico. 3292-1

Blagajna se odpre ob 7. Začetek ob 8. Dnevna blagajna v trafički Uniona.

Prvi krunjski tvornica klavirjev v Ljubljani

Rimska cesta št. 2.

Hilserjeve ulice št. 5.

WAR
BIN
EK-ovi

piani so
preprekosi!

Prepričajte se osebno.

Klavirji, harmoniji, tudi samoigralni, električni. Prodaja se tudi na obroke. Stare klavirje jemljem v zameno. Dajam tudi naposedo. Poprave, ugaševanja se izvršujejo točno in dobro. Solidne cene, 5letna garancija.

2169 27

Knjigarna

Kleinmayr & Bamberg

v Ljubljani, Kongresni trg 2

priporoča svojo

popolno zaloge

vseh na tukajnjih in zunanjih učiliščih, zlasti na tukajšnji c. kr. I. in II. drž. gimnaziji, c. kr. drž. višji realki in c. kr. moškem in ženskem učiteljišču na privatnih, ljudskih in meščanskih šolah uvedenih

šolskih knjig

najnovejših izdaj v seštkih in stanovitnih šolskih vezbah po najnižjih cenah.

Zaznamki uvedenih učnih knjig se oddajajo zastonji.

Ljubljanski šolski koledar 2 vin.

3286-1

Gričar & Mejč, Ljubljana, Prešernove ulice št. 9

priporočata svojo popolnoma na novo sortirano

3139-3

zalogo oblek za gospode, dečke in otroke

osobito zelo praktične obleke za šolarje, trpežne in po ceni; kakor tudi

mične novosti v konfekciji za dame in deklice.